

POD ČRTO

Berete julijsko številko 2020 strokovne in znanstvene revije Gradbeni vestnik, ki je zadnja med dvestosedeminštiridesetimi, pri katerih sem bil glavni in odgovorni urednik od januarja 2000 – dvajset let in sedem mesecev. Skupen obseg vseh števil je 6478 notranjih strani in 988 strani na ovitkih. V reviji je bilo v tem času objavljenih 318 strokovnih in 314 znanstvenih člankov. Avgustovsko številko in naslednje bo urejal novi glavni in odgovorni urednik izr. prof. dr. Sebastijan Bratina s fakultete za gradbeništvo in geodezijo ljubljanske univerze.

Ob prevzemu uredništva mi je Gradbeni vestnik pomenil pomemben vir strokovnega znanja. Upal sem, da bom skupaj s sodelavci pomen in vlogo revije ohranil. Zavedal sem se, da v gradbeništvu deluje pester krog strokovnjakov, med katerimi je na eni strani veliko takih, ki imajo vrhunsko znanje na ožjih področjih, na drugi pa tistih, ki morajo pri vsakdanjem delu uporabljati kar se da raznolika znanja. Predvidel sem uvedbo recenzije člankov in povzetke člankov v angleščini, kar naj bi omogočilo uvrstitev Gradbenega vestnika v katero od zbirk, ki so pomembne za dokazovanje pomena posamezne objave. Uvedli naj bi tudi rubrike, v katerih bi objavljali krajše prispevke.

Zavedal sem se, da so za obstoj Gradbenega vestnika najpomembnejši avtorji. Upal sem, da bom poleg tistih, ki so že doslej pisali prispevke za revijo, pridobil še nove, zlasti mlajše avtorje.

Jamstvo za to, da bo vse navedeno mogoče uresničiti, sem videl v tem, da ne začenjam iz nič. Dograjevati je bilo treba le tisto, kar so dosegli v dotakratnih osemindesetih letih izhajanja revije.

V zadnjih dvajsetih letih se je pri Gradbenem vestniku vsebinsko in glede videza marsikaj spremenilo. V vsaki številki sta običajno objavljena vsaj dva in največ trije članki s pretežno znanstveno ali pretežno strokovno vsebino. Vsi znanstveni in strokovni članki so recenzirani. Članki zajemajo vsa področja gradbeništva, nekaj jih je tudi z mejnih področij. V reviji so objavljeni tudi prispevki o dejavnosti društev, članov ZDGITS, spominski in jubilejni zapisi. V večini števil so objavljeni tudi podatki o novih diplomantih gradbeništva na univerzah v Ljubljani in Mariboru, v vseh pa koledar prireditve doma in po svetu.

Najpomembnejša tehnična sprememba je, da je Gradbeni vestnik ves ta čas skoraj brez izjeme izhajal redno vsak konec meseca. Revija je leta 2004 dobila novo oblikovno zasnovo

avtorice Mateje Goršič. Gradbeni vestnik ima tudi spletne podstrani na straneh ZDGITS, kjer je od leta 2016 mogoče najti vse doslej izdane številke revije. Z vsemi, ki sodelujejo pri reviji, si izmenjujemo dokumente izključno v elektronski obliki.

Gradbeni vestnik še vedno izhaja izključno v slovenskem jeziku, le povzetki so objavljeni v angleščini. Tako opravlja pomembno vlogo pri razvoju slovenskega izrazja na področju gradbeništva. Ocenjujem, da bo tako ostalo.

Revije, kot je Gradbeni vestnik, ni brez avtorjev, recenzentov, naročnikov, uredništva in založnika. Moja največja skrb je ves čas bila predvsem ta, ali bom prejel dovolj člankov in drugih prispevkov, da bo lahko Gradbeni vestnik redno izhajal in da bo njegova vsebina čim bolj pisana in zanimiva za čim širši krog gradbenikov. Zato sem bil vesel vsakega avtorja, posebej pa novih, zlasti mladih, ki so mi poslali svoje prve članke.

Nehvaležno nalogo anonimnih recenzentov so bili voljni opravljati številni priznani gradbeniki. Izbiral sem jih tako, da so bili čim manj povezani z avtorji. To v majhni Sloveniji ni lahko. Večina recenzentov je z obeh fakultet in institutov s področja gradbeništva, nekateri pa so uveljavljeni strokovnjaki iz prakse. Vsi recenzije opravijo zavzeto in v zaprosenem roku. Čeprav javnosti skrit, je njihov delež h kakovosti objav v Gradbenem vestniku pogosto neprecenljiv. Ceni ga tudi večina avtorjev.

Gradbeni vestnik je imel oktobra 2009 3111 naročnikov tiskane revije. Med njimi je bilo 2675 članov MSG IZS. Drugih zaposlenih naročnikov je bilo 78, upokoencev 58, študentov 16, diplomantov 147, častnih članov ZDGITS 12, drugih naročnikov, ki GV prejema brezplačno, 20, podjetij iz Slovenije 59, iz tujine 6, 13 izvodov zamenjujemo z domačimi revijami in 27 izvodov s tujimi.

Po odločitvi, da bo Gradbeni vestnik dostopen tudi v elektronski obliki, so se te številke močno spremenile. Na tiskane izvode je bilo decembra 2019 skupaj naročenih 372 naročnikov. Od tega je bilo 19 članov MSG IZS, drugih zaposlenih 54, upokoencev 34, študentov 19, diplomantov 126, častnih članov ZDGITS 11, drugih naročnikov, ki revijo prejema brezplačno, 54, podjetij iz Slovenije 26, iz tujine 2, 8 izvodov izmenjujemo z domačimi revijami in 19 s tujimi.

Gradbeni vestnik ima izdajateljski svet namesto nekdanjega uredniškega odbora. Ves čas ga je vodil mag. Andrej Kerin, nekateri člani

sveta pa so tudi med najprizadenejšimi avtorji. Pred kratkim je bilo v izdajateljski svet imenovanih več novih članov.

Do maja leta 2008 je bila lektorica Alenka Raič Blažič iz Ljubljane, od takrat dalje pa Jan Grabnar, angleške povzetke je do januarja leta 2015 lektorirala Darja Okorn, odtlej za to skrbi Romana Hudin. Vsa tajniška dela pri reviji je do novembra 2008 opravljala poslovna sekretarka ZDGITS Anka Holobar, nato pa je to delo prevzela njena naslednica Eva Okorn. Za stalni rubriki o novih diplomantih in koledarju prireditve je do konca leta 2012 skrbel Jan Kristijan Juteršek, nato je to delo prevzela Eva Okorn.

Gradbeni vestnik izdaja založnik Zveza gradbenih inženirjev in tehnikov Slovenije. Ta stanovska zveza je bila skupaj z revijo ustanovljena leta 1951. Vsi predsedniki, pod katerimi sem bil urednik, doc. dr. Janez Reflak, Marjan Vengust, Miro Vrbek in doc. dr. Andrej Kryžanowski, ter celotni izvršni odbori so vseskozi podpirali izdajanje Gradbenega vestnika. Pri izdajanju sodeluje Matična sekcija gradbenih inženirjev Inženirske zbornice Slovenije, finančno pa ga podpirajo še Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru in Zavod za gradbeništvo Slovenije.

Za tisk je od leta 2004 dalje zgledno skrbela tiskarna Kočevski tisk iz Kočevja, kjer za Gradbeni vestnik skrbijo komercialist Jože Plot in tehnična urednika Stane Ožbolt do leta 2018 in zdaj Tomaž Pužem.

Vse naštetu tudi nekaj stane in neveselo dejstvo je, da Gradbeni vestnik znotraj ZDGITS posluje z izgubo in da mora ZDGITS to izgubo pokrivati s sredstvi, ki jih pridobi z drugo dejavnostjo.

Ali bo naslednje leto izšel že sedemdeseti letnik tudi na papirju ali le v elektronski obliki? Ali bodo avtorji še pisali v slovensščini? Ali bo UO MSG IZS še podpiral izhajanje Gradbenega vestnika? Na ta in podobna vprašanja ne poznam odgovorov, prepričan pa sem, da bodo slovenski gradbeniki tudi v prihodnje potrebovali svojo slovensko znanstveno in strokovno revijo, kot je Gradbeni vestnik.

Vsem, ki ste v času mojega dela pri Gradbenem vestniku sodelovali z mano, se iskreno zahvaljujem. Želim, da sodelujete tudi z novim urednikom, izr. prof. dr. Sebastjanom Bratino.

prof. dr. Janez Duhovnik